

Gala HOP – Mangalia

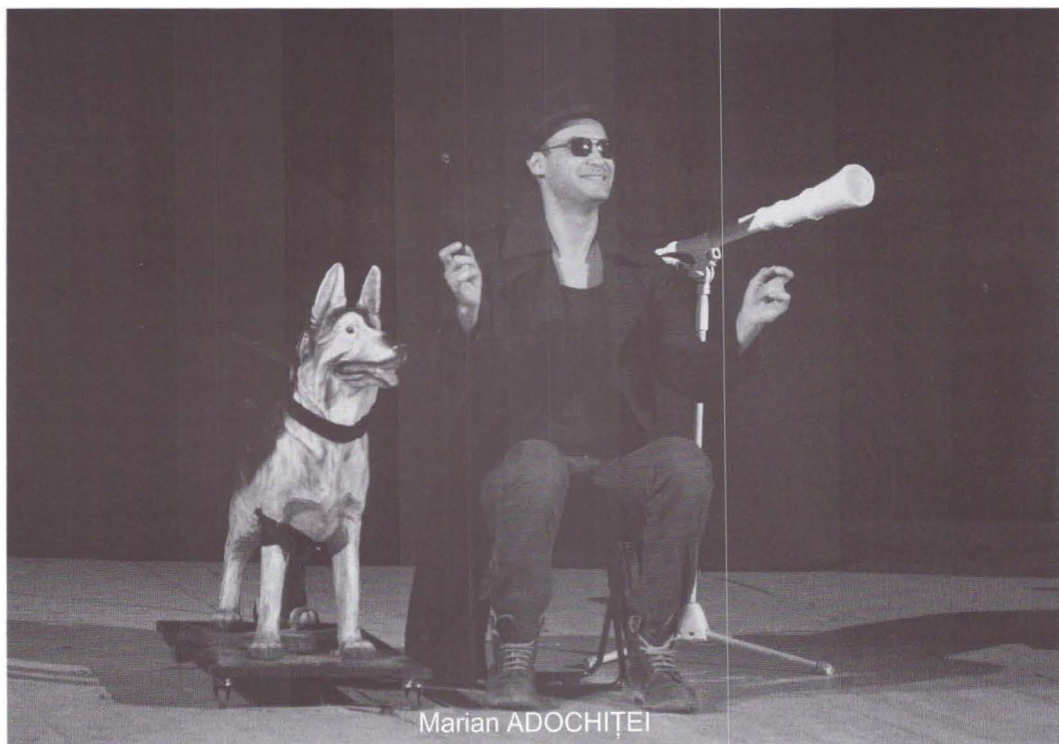
Nicolae PRELIPCEANU

Gala OOPS? Sau HOP?

Cu toată plăcerea de a fi la sfârșitul sezonului la Mangalia și de a vedea, seară de seară, teatru tânăr, am simțit un fel de amărăciune atunci când premiile anunțate au fost date parcă de oameni care au văzut altceva. Și era vorba numai de profesioniști, nu de unii ca mine, spectatori fie și ceva mai vechi. Juriul Galei HOP de anul ăsta s-a compus, cum știți deja din relatările presei cotidiene, dintr-un coregraf mereu prezent la această competiție, Florin Fieroiu, o actriță cu experiență, în persoana Virginiei Mirea, o actriță mai tânără dar remarcabilă și ea, Ana Ioana Macaria, un actor plin de realizări și succese personale, Marius Manole, și un regizor cu certe reușite, Vlad Massaci. Ca de obicei, relaxatul și volubilul cât trebuie Cornel Todea a dat intrările care, s-o spun de la început, nu ne-au arătat prea des mari performanțe.

Prima observație ar fi că alegerea textelor obligatorii, poemele lui Marin Sorescu *Clipa* și *Tratat despre tril*, mi s-a părut ciudată, textele nefiind dintre cele de rezistență ale acestui autor. Cât despre tinerii interpreți cărora li s-a dictat prezentarea unuia dintre aceste poeme, ei au luat-o rău prin noroi sau, dacă vreți, pe arătură, dar în spiritul cunoscut al actorului român care confundă poezia cu teatrul. S-au îmbrăcat în fel și chip, ba chiar vreo doi, dacă nu mai mulți, travestiți, din băieți în fete, au adus pe scenă telefoane, o actriță nu dintre cele mai june s-a îmbrăcat cu o rochie albă cu volănașe, a mâncat cu poftă o prăjitură de ciocolată și pe urmă s-a lăsat condusă de muzica lui Ceaikovski din *Lacul lebedelor*, știți, *Lebedinnoe ozero*... Ce aveau a face considerațiile ironice ale poetului cu romantica muzică a clasicului rus numai Dumnezeu știe, pentru că interpreta, mă tem, nu avea habar.

Abia în a treia după-amiază, aceea care avea să se sfârșească nici mai mult nici mai puțin decât cu dezastruoasa, în opinia mea, festivitate de premiere, dezastruoasă din cauza opțiunilor principale ale juriului, altfel simpatică și plină de verva todescă menționată mai sus, am avut parte de două interpretări care demonstau că interpretele știu cu ce se mănâncă, scuzați, poezia. Eram convins că Valentina Andreea Zaharia, pe care o remarcasem în două roluri excepționale făcute la UNATC, nu va rata momentul și așteptarea mi-a fost îndreptățită, atâta doar că, înaintea sa, o actriță cu pronunție cam dificilă, Ágnes Benedek, a demonstrat că și ea știe care e deosebirea între poezie și teatru. Finalmente, aceasta a și câștigat Premiul pentru cea mai bună actriță a galei. Personal, credeam că e clar, de la distanță, că acest premiu trebuie acordat Valentinei Andreea Zaharia, care a ales și un text pentru prima probă, cea de teatru propriu-zis, admirabil și interpretat pe măsură. *Buna Vestire*, din *Elogiul mamei vitrege* de Mario Vargas Llosa i-a prilejuit Valentinei Zaharia o performanță demnă de o actriță cu state vechi. Așa cum spunea un director de teatru prezent la gală, aceasta a comunicat cu sala timp de 15 minute, așa cum nicio altă interpretă nu o făcuse și a comunicat sensuri și semne esențiale, adaug. Lasă că textul nu comporta nici clenciuri pentru public,

Marian ADOCHIȚEI

Oana PORAV-HODADE și Ciprian MISTREANU

Irina IVAN

referitoare la sexualitate și la practica ei, ci, dimpotrivă, era povestea unei tărăncuțe naive căreia i se vestește că-l va naște pe Mesia. Totul a fost, în această scurtă scenă de teatru, de cea mai bună calitate și gust (a nu se confunda cu „Gust“, cum crede un politician șef de partid românesc că se numea Dimitrie Gusti!), controlat, trebuia să vezi cele 15 minute ca să înțelegi că e o lecție de teatru, acordată gratuit tuturor acestor tineri, mulți dintre ei rătăciți prin hârtoapele obscenității, în orice caz ale vulgarității, așa cum observase, la discuția din aceeași zi, dinainte de prânz, Radu Afrim. El se referea la momentul care a primit până la urmă premiul publicului, o scenetă de o trivialitate evidentă, scrisă de două tinere actrițe, Clara Flores și Antoaneta Zaharia, și interpretată, cu mult nerv, e drept, de o altă tânără actriță, Irina Ivan. Păi cel mai bun semn că trebuie ocolită această cale este opțiunea unui public pesemne nu tocmai deprins cu teatrul, dar deprins în schimb cu „Vacanța Mare“ și alte șuşanele de același calibru. Păcat, pentru că actrița este realmente înzestrată cu talent și sensibilitate și e greu de înțeles de ce nu are și gustul mai sigur care ar fi împiedicat-o să aleagă... *Bărbați și vibratoare*, o prostie atât de la îndemână, încât mă mir că o actriță de rafinamente și subtilități ca Antoaneta Zaharia a putut subscrie la ea.

Dar am mai avut și alte două momente de teatru cum nu trebuie făcut, să-ți zicem al cruzimii, dar al uneia gratuite, menite să impresioneze pe burghezi, ca să reiau parțial o formulă veche, în scena poreclită *Jurnalul lui Nijinski*, unde interpretul și-a jupuit pielea de pe el, după ce se denudase complet, absolut inutil, firește o piele lipită și „însângerată“ încă dinainte de momentul „suprem“, și *Oreste-le tot de la Cluj* (produs însă al excelentului profesor Miklos Bács), care a debutat prin a scoate „sânge“ pe gură, pentru a continua în cele mai „sângeroase“ feluri să se schimonosească, în încercarea zadarnică de a ne convinge de ceva de care nu era nici el convins. Cei doi se numesc, în ordine, Silviu Florin Ruști, cel care și-a etalat zadarnic puța pe lângă public, probabil ca probă de curaj, și „Oreste“-le Ștefan Lupu. O rătăcire demnă de cauze mai drepte a avut și Eliza Țuțurman, tot din școala dnei Miriam Cuiubus, ca și Ruști, cu *Ispitele Sfântului Anton*, o amestecătură de pretinsă metafizică și suferință care nu se transmitea deloc sălii, dar care a prins totuși, în ideea multor spectatori că mișcarea e sufletul teatrului; și cum contorsionarea e și ea mișcare... a luat și această interpretă un premiu, și anume l-a luat pe „Sică Alexandrescu“, Premiul special al juriului care va fi fost, probabil, impresionat de autorul textului masacrat, Gustave Flaubert (știți, „Madam Bovary c'est moi“).

Dar marea lovitură a dat-o juriul cu premiul „Ștefan Iordache“ (de anul acesta) pentru cel mai bun actor al galei, pe care l-a acordat cuiva care părea că are ceva împotriva lui Vișniec, autorul textului ales pentru masacrare (nu, n-am vrut să scriu consacrare!), Marian Adochiței. Am auzit cel puțin două persoane care-și puneau problema cum să-i anunțe celei care a instituit premiul, Mihaela Tonitza-Iordache, numele și prestația celui dintâi câștigător.

Sigur că astea sunt părerile mele și juriul nu are decât să mă compătimizească pentru că nu văd ca el. Cel mai bun actor a fost, oricum, Lari Cosmin Giorgescu, dar acesta s-a dedulcit la timp și din 15 minute a făcut 27, ceea ce l-a scos din concurs. Dar și fără el, tot ar mai fi fost vreo trei tineri actori care să poată fi luați în seamă pentru, în fond, Marele premiu. La fete ar fi fost mai ușor, se vedea de la o poștă că Valentina Andreea Zaharia e câștigătoarea, dar juriul nu se afla la o poștă, ci, dimpotrivă, aproape, așa că a văzut altfel și a premiat o actriță tot foarte bună, dar după părerea mea nu de același calibru, în persoana lui Agnes Benedek.

La Secțiunea grup a fost premiat spectacolul *Merge* după *Autobahn* de Neil LaBute, cu Oana Porav-Hodade, excelentă în nuanțe și ton, și Ciprian Mistreanu, pe alocuri exterior rolului, totuși. Publicul a ales un spectacol de gesticulație, pantomimă, dans și film mut, intitulat *Clișee*.

Cea care a strălucit în modul cel mai cert, Valentina Andreea Zaharia, a primit, totuși, și ea, recunoașterea cuiva, și anume Premiul „Maria Filotti”, acordat de Prințul Șerban Cantacuzino și înmănat de Ilinca Tomoroveanu. Cu asta, Gala Tânărului actor HOP și-a mai revenit de la *oops*-ul în care căzuse prin imitația prea de tot a străzii și a comportamentului violent al multora dintre cei care își trăiesc azi frenetic prima tinerețe. Că la a doua sau a treia se mai potolesc ei.

Daria DIMIU

Se caută generație!

Întâlnirea tinerilor actori guvernată de UNITER și-a ales ca titlu un cuvânt scurt, lesne memorabil și nepretențios. Substantivul comun *hop* denotă dificultatea (probelor? a momentului în viața tânărului ce bate la porțile afirmării...?), iar interjecția – neașteptatul. Ediția de anul acesta va rămâne în istorie ca una pentru care ambele sensuri au fost valabile.

Gala HOP din 2009 a fost a 12-a ca existență și a 10-a desfășurată consecutiv la Mangalia. Din 16 grupuri și 54 de candidați la individual prezenți la preselecție, comisia formată din Mihai Dinvale, Silviu Jicman și Cornel Todea a trimis în concurs 4 spectacole, respectiv 16 interpreți. Juriul competiției a fost format din Florin Fieroiu, Ana Ioana Macaria, Marius Manole, Virginia Mirea și Vlad Massaci.

- La dorința doamnei Mihaela Tonitza-lordache, distincția pentru Cea mai bună interpretare masculină se numește de anul acesta „Ștefan lordache”. Regretatul actor, „o personalitate mitică pentru teatrul românesc” (expresia îi aparține lui Cornel Todea), a acceptat cu noblețe, dăruire și profesionalism să facă parte din câteva jurii ale Galei.

- Pentru a nu știu câta oară, tema a fost **alteritate**, iar definiția orientativă – strecurată la începutul programului manifestării și în publicația „*HOP! Cotidian de 3 x / an*” – pare să fi încurcat și mai mult lucrurile.

Din păcate, tema a dovedit din nou că nu poate fi decât parțial asumată de către cei care fac primii pași în profesie. Accepțiunea morfologică de substantiv feminin nu poate fi redată din punct de vedere teatral, iar dimensiunea filosofică e inerent cvasiinaccessibilă acestei vârste. Interpreții au ales texte în legătură cu *un altul* – abordat la modul concret –, când acest termen era mai degrabă traducibil prin „absența cuiva concret”, decât prin individualitate ori vreo formă diferită de un punct de referință luat ca centru de observație.

Lari Cosmin Georgescu (UNATC, clasa prof. univ. dr. Adriana Popovici, 2007) laureat la Festivalul de la Piatra Neamț, și chiar la Gala HOP (2008), cunoscut publicului bucureștean de pe scena Teatrului de Comedie, unde joacă în *Ioana și focul* și *Leonce și Lena* a fost marele perdant al actualei ediții. Hotărârea juriului, de a-l descalifica, deși neașteptat de dură, a fost îndreptățită: textul *coupé* ales